

ระบบสมการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรอินครีเมนตอลของ
เครื่องกำเนิดไฟฟ้าและระบบควบคุม

ระบบสมการซึ่งแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรอินครีเมนตอลของ เครื่องกำเนิดไฟฟ้า ระบบเอกไซเตชัน ระบบควบคุมความเร็ว และอุปกรณ์สแตบิไลเซอร์ สามารถหาได้โดยการนำเอาสมการซึ่งแสดงความสัมพันธ์เชิงไดนามิกของตัวแปรอินครีเมนตอล ของอุปกรณ์ต่างๆ ดังกล่าวมาประกอบเข้าด้วยกัน จุดประสงค์ของการกระทำดังกล่าวก็เพื่อหาระบบสมการซึ่งแสดงความเป็นไปในเชิงไดนามิกของตัวแปรอินครีเมนตอลของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและอุปกรณ์ควบคุมต่าง ๆ ที่ต่ออยู่ด้วยกัน การจัดรูประบบสมการให้เหมาะสมและสะดวกต่อการนำเอาไปใช้งานเป็นสิ่งที่จะช่วยให้เกิดความสะดวกในการวิเคราะห์มาก ดังนั้นในบทนี้จึงได้แสดงขั้นตอนวิธีการจัดรูปสมการดังกล่าวไว้โดยละเอียด

ในบทนี้สัญลักษณ์ของตัวแปรตัวใดที่มี Δ เป็นดัชนีล่าง (subscript) หมายถึงตัวแปรอินครีเมนตอล สัญลักษณ์ของตัวแปรใดที่มี 0 เป็นดัชนีล่างหมายถึงค่าของตัวแปรที่จุดทำงาน

7.1 สมการแรงดันภายในของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าในโดเมนความถี่เชิงซ้อน

แรงดันภายในของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าในระบบโคออร์ดิเนตอ้างอิง มีความสัมพันธ์กับแรงดันภายในของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าในระบบโคออร์ดิเนตของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า และมุมของแรงดันภายในดังสมการ (6.5) ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการย่อยได้ดังสมการ (7.1) และสมการ (7.2)

$$\dot{E}'_{R\Delta} = \dot{E}'_{D\Delta} \sin\delta_0 + \dot{E}'_{Q\Delta} \cos\delta_0 + A_R \delta_\Delta \quad (7.1)$$

$$\dot{E}'_{I\Delta} = -\dot{E}'_{D\Delta} \cos\delta_0 + \dot{E}'_{Q\Delta} \sin\delta_0 + A_I \delta_\Delta \quad (7.2)$$

โดยที่ A_R และ A_I ในสมการ (7.1) และสมการ (7.2) มีค่าตามที่แสดงในตารางที่ (7.1) จากบล็อกไดอะแกรมตามที่แสดงในรูปที่ 4.3 และรูปที่ 4.4 $\dot{E}'_{Q\Delta}$ มีความสัมพันธ์กับ $\lambda_{FD\Delta}$ และ $\lambda_{SD\Delta}$ ดังสมการ (7.3) $\dot{E}'_{D\Delta}$ มีความสัมพันธ์กับ $\lambda_{FQ\Delta}$ และ $\lambda_{SQ\Delta}$ ดังสมการที่ (7.4)

แบบจำลอง 3 และ 5	A_R	$\ddot{E}_{D0} \cos \delta_0 - \ddot{E}_{Q0} \sin \delta_0 + (\dot{X}_q - \dot{X}_D)(I_{R0} \cos 2\delta_0 + I_{I0} \sin 2\delta_0)$
	A_I	$\ddot{E}_{D0} \sin \delta_0 + \ddot{E}_{Q0} \cos \delta_0 + (\dot{X}_q - \dot{X}_D)(I_{R0} \sin 2\delta_0 - I_{I0} \cos 2\delta_0)$
แบบจำลอง 4	A_R	$\dot{E}_{D0} \cos \delta_0 - \dot{E}_{Q0} \sin \delta_0 + (X_q - X_D)(I_{R0} \cos 2\delta_0 + I_{I0} \sin 2\delta_0)$
	A_I	$\dot{E}_{D0} \sin \delta_0 + \dot{E}_{Q0} \cos \delta_0 + (X_q - X_D)(I_{R0} \sin 2\delta_0 - I_{I0} \cos 2\delta_0)$
แบบจำลอง 2	A_R	$-\dot{E}_{Q0} \sin \delta_0 + (X_q - X_D)(I_{R0} \cos 2\delta_0 + I_{I0} \sin 2\delta_0)$
	A_I	$\dot{E}_{Q0} \cos \delta_0 + (X_q - X_D)(I_{R0} \sin 2\delta_0 - I_{I0} \cos 2\delta_0)$
แบบจำลอง 1	A_R	$-\dot{E} \sin \delta_0$
	A_I	$\dot{E} \cos \delta_0$

ตารางที่ 7.1 องค์ประกอบย่อยของแรงดันภายในเมื่อเทียบกับมุมของโรเตอร์

$$\ddot{E}_{Q\Delta} = C_{6D} \lambda_{FD\Delta} + C_{7D} \lambda_{SD\Delta} \quad (7.3)$$

$$\ddot{E}_{D\Delta} = -C_{6Q} \lambda_{FQ\Delta} - C_{7Q} \lambda_{SQ\Delta} \quad (7.4)$$

เนื่องจาก

$$\delta_{\Delta} = (\omega_B/p) \omega_{\Delta} \quad (7.5)$$

โดยที่ p ในสมการ (7.5) คือดิฟเฟอเรนเชียลโอเปอเรเตอร์เรเตอร์ (differential operator) แทนค่า $\ddot{E}_{D\Delta}$ จากสมการ (7.4) $\ddot{E}_{Q\Delta}$ จากสมการ (7.3) และ δ_{Δ} จากสมการ (7.5) ลงในสมการ (7.1) ได้ผลดังนี้

$$\begin{aligned}
\ddot{E}_{R\Delta} &= (A_R \omega_B / p) \omega_\Delta + (C_{6D} \lambda_{FD\Delta} + C_{7D} \lambda_{SD\Delta}) \cos \delta_0 - \\
&\quad (C_{6Q} \lambda_{FQ\Delta} + C_{7Q} \lambda_{SQ\Delta}) \sin \delta_0 \\
&= (A_R \omega_B / p) \omega_\Delta + C_{6D} \lambda_{FD\Delta} \cos \delta_0 + C_{7D} \lambda_{SD\Delta} \cos \delta_0 - \\
&\quad C_{6Q} \lambda_{FQ\Delta} \sin \delta_0 - C_{7Q} \lambda_{SQ\Delta} \sin \delta_0 \\
&= (A_R \omega_B / p) \omega_\Delta - a_{37} \lambda_{FD\Delta} - a_{38} \lambda_{SD\Delta} - a_{39} \lambda_{FQ\Delta} - a_{3.10} \lambda_{SQ\Delta} \quad (7.6)
\end{aligned}$$

โดยที่ค่าคงตัวซึ่งเป็นสัมประสิทธิ์ของ $\lambda_{FD\Delta}$ $\lambda_{SD\Delta}$ $\lambda_{FQ\Delta}$ และ $\lambda_{SQ\Delta}$ ในสมการที่ (7.6) มีค่าดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned}
a_{37} &= -C_{6D} \cos \delta_0 \\
a_{38} &= -C_{7D} \cos \delta_0 \\
a_{39} &= C_{6Q} \sin \delta_0 \\
a_{3.10} &= C_{7Q} \sin \delta_0
\end{aligned}$$

แทนค่า $\ddot{E}_{D\Delta}$ จากสมการ (7.4) $\ddot{E}_{Q\Delta}$ จากสมการ (7.3) และ δ_Δ จากสมการ (7.5) ลงในสมการ (7.2) ได้ผลดังนี้

$$\begin{aligned}
\ddot{E}_{I\Delta} &= (A_I \omega_B / p) \omega_\Delta + (C_{6D} \lambda_{FD\Delta} + C_{7D} \lambda_{SD\Delta}) \sin \delta_0 + \\
&\quad (C_{6Q} \lambda_{FQ\Delta} + C_{7Q} \lambda_{SQ\Delta}) \cos \delta_0 \\
&= (A_I \omega_B / p) \omega_\Delta + C_{6D} \lambda_{FD\Delta} \sin \delta_0 + C_{7D} \lambda_{SD\Delta} \sin \delta_0 + \\
&\quad C_{6Q} \lambda_{FQ\Delta} \cos \delta_0 + C_{7Q} \lambda_{SQ\Delta} \cos \delta_0 \\
&= (A_I \omega_B / p) \omega_\Delta - a_{47} \lambda_{FD\Delta} - a_{48} \lambda_{SD\Delta} - a_{49} \lambda_{FQ\Delta} - a_{4.10} \lambda_{SQ\Delta} \quad (7.7)
\end{aligned}$$

โดยที่ค่าคงตัวซึ่งเป็นสัมประสิทธิ์ของ $\lambda_{FD\Delta}$ $\lambda_{SD\Delta}$ $\lambda_{FQ\Delta}$ และ $\lambda_{SQ\Delta}$ ในสมการที่ (7.7) มีค่าดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned}
a_{47} &= -C_{6D} \sin \delta_0 \\
a_{48} &= -C_{7D} \sin \delta_0 \\
a_{49} &= -C_{6Q} \cos \delta_0 \\
a_{4.10} &= -C_{7Q} \cos \delta_0
\end{aligned}$$

ถ้าย้ายพจน์ทางขวามือของสมการ (7.6) และสมการ (7.7) ให้ไปอยู่ทางซ้ายมือให้หมดได้ผลดังนี้

$$\ddot{E}_{R\Delta} - (A_R \omega_B / p) \omega_\Delta + a_{37} \lambda_{FD\Delta} + a_{38} \lambda_{SD\Delta} + a_{39} \lambda_{FQ\Delta} + a_{3,10} \lambda_{SQ\Delta} = 0 \quad (7.8)$$

$$\ddot{E}_{I\Delta} - (A_I \omega_B / p) \omega_\Delta + a_{47} \lambda_{FD\Delta} + a_{48} \lambda_{SD\Delta} + a_{49} \lambda_{FQ\Delta} + a_{4,10} \lambda_{SQ\Delta} = 0 \quad (7.9)$$

สมการ (7.8) และสมการ (7.9) เป็นสมการของตัวแปรอินทรีย์เมนตอลในโดเมนของเวลา ในโดเมนความถี่เชิงซ้อน สัมประสิทธิ์ของ ω_Δ ในสมการ (7.8) หาได้โดยการแทนที่โอเปอเรเตอร์ p ด้วยโอเปอเรเตอร์เชิงซ้อน $-\sigma + j\Omega$ ซึ่งได้ผลดังสมการ (7.10)

$$\begin{aligned} -A_R \omega_B / (-\sigma + j\Omega) &= -A_R \omega_B (-\sigma - j\Omega) / [(-\sigma + j\Omega)(-\sigma - j\Omega)] \\ &= A_R \omega_B (\sigma + j\Omega) / (\sigma^2 + \Omega^2) \end{aligned} \quad (7.10)$$

และในทำนองเดียวกันสัมประสิทธิ์ของ ω_Δ ในสมการ (7.9) ในโดเมนความถี่เชิงซ้อน มีค่าดังสมการ (7.11)

$$\begin{aligned} -A_I \omega_B / (-\sigma + j\Omega) &= -A_I \omega_B (-\sigma - j\Omega) / [(-\sigma + j\Omega)(-\sigma - j\Omega)] \\ &= A_I \omega_B (\sigma + j\Omega) / (\sigma^2 + \Omega^2) \end{aligned} \quad (7.11)$$

ในการวิเคราะห์ห่อสซิลเลชันความถี่ต่ำที่เกิดขึ้นเองในระบบไฟฟ้ากำลัง โดยวิธีการของโดเมนความถี่เชิงซ้อน ตัวแปรอินทรีย์เมนตอลทุกตัวได้รับการกำหนดให้เป็นฟังก์ชันไซน์เชิงซ้อน ดังนั้นจากสมการ (7.8) และสมการ (7.9) จึงได้สมการแสดงความสัมพันธ์ของเฟสเซอร์ต่าง ๆ ดังสมการ (7.12) และสมการ (7.13) ตามลำดับ

$$\ddot{e}_R + Z_{35} \omega + a_{37} \lambda_{FD} + a_{38} \lambda_{SD} + a_{39} \lambda_{FQ} + a_{3,10} \lambda_{SQ} = 0 \quad (7.12)$$

$$\ddot{e}_I + Z_{45} \omega + a_{47} \lambda_{FD} + a_{48} \lambda_{SD} + a_{49} \lambda_{FQ} + a_{4,10} \lambda_{SQ} = 0 \quad (7.13)$$

โดยที่ค่าคงตัวซึ่งเป็นสัมประสิทธิ์ของ ω ในสมการ (7.14) และ (7.15) มีค่าดังนี้

$$Z_{35} = A_R \omega_B (\sigma + j\Omega) / (\sigma^2 + \Omega^2)$$

$$Z_{45} = A_I \omega_B (\sigma + j\Omega) / (\sigma^2 + \Omega^2)$$

7.2 สมการของการเคลื่อนที่ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าในโดเมนความถี่เชิงซ้อน

ในบทที่ 4 ได้แสดงวิธีการหาสมการแสดงความสัมพันธ์เชิงไดนามิกของฟลักซ์คัลลิ่ง

และแรงดันเชิงอัตราเร็วอันเป็นผลมาจากฟลักซ์คัลลิ่ง ความสัมพันธ์ดังกล่าวยังไม่พอเพียงสำหรับอธิบายความเป็นไปในเชิงไดนามิกของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าได้หมด ทั้งนี้เป็นเพราะยังขาดส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนที่ของโรเตอร์ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ในบทนี้จึงได้นำเอาส่วนดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาด้วย ความสัมพันธ์เชิงไดนามิกของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนที่ของโรเตอร์ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสามารถแสดงในรูปของบล็อกไดอะแกรมได้ตามที่แสดงในรูปที่ 7.1 ในรูปดังกล่าวมีส่วนของระบบควบคุมความเร็วประกอบอยู่ด้วย ระบบควบคุมความเร็วนี้เป็นระบบซึ่งมีอินพุตและเอาต์พุตอย่างละตัว โดยที่อินพุตคือความเร็วเชิงมุม ω ส่วนเอาต์พุตคือแรงบิดเชิงกล (mechanical torque) T_M ค่าอินพุตและเอาต์พุตของระบบควบคุมความเร็วมีความสัมพันธ์กันโดยผ่านทางทรานส์เฟอร์ฟังก์ชัน (transfer function) $G_{Gov}(p)$ ซึ่งมีดิฟเฟอเรนเชียลโอเปอเรเตอร์ (differential operator) p เป็นตัวประกอบอยู่ด้วย การหาค่าของทรานส์เฟอร์ฟังก์ชันในโดเมนความถี่เชิงซ้อนทำได้โดยการแทนที่โอเปอเรเตอร์ p ด้วยโอเปอเรเตอร์เชิงซ้อน $-\sigma + j\Omega$ สำหรับความสัมพันธ์เชิงไดนามิกของฟลักซ์คัลลิ่งและแรงดันเชิงอัตราเร็วอันเป็นผลมาจากฟลักซ์คัลลิ่ง ทั้งในแนวแกนตรงและแกนตั้งฉาก ได้แสดงวิธีหาไว้ในบทที่ 4

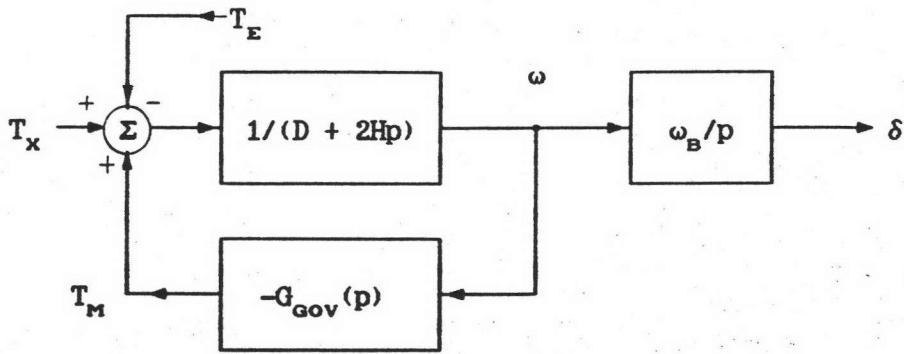
ในรูปที่ 7.1 ตัวแปรอินครีเมนตอลในสมการของการเคลื่อนที่ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า มีความสัมพันธ์กันดังสมการ (7.14)

$$(D + 2Hp)\omega_\Delta = T_x + T_{M\Delta} - T_{E\Delta} \quad (7.14)$$

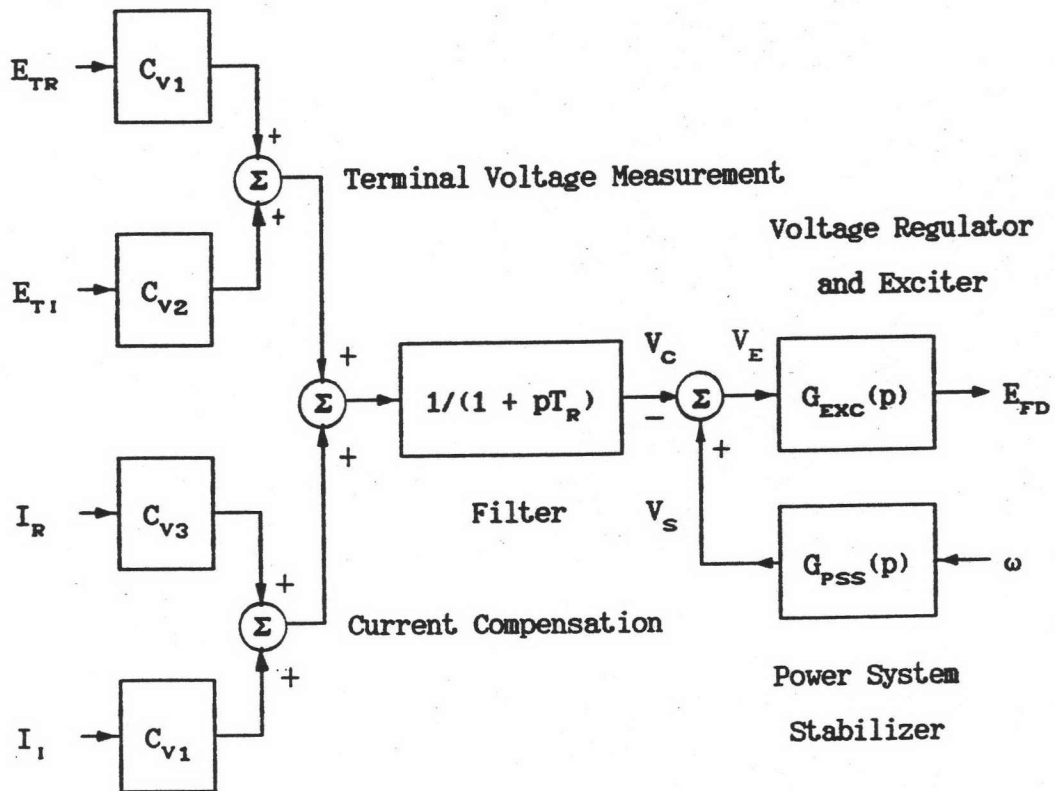
โดยที่ T_x ในสมการ (7.14) เป็นแรงบิดจากภายนอกที่มากกระทำที่โรเตอร์ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า แรงบิดดังกล่าวที่โรเตอร์ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าทุกเครื่อง มีค่าเป็นศูนย์ ยกเว้นที่โรเตอร์ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่ได้รับการกำหนดให้เป็นเครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่ถูกบังคับ (forced generator) ในสมการ (7.14) นี้ได้นำเอาตัวแปรอินครีเมนตอลของแรงบิดที่เทอร์ไบน์ (turbine) หรือ $T_{M\Delta}$ มาประกอบด้วย ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากผลของระบบควบคุมความเร็ว ตัวแปรอินครีเมนตอลของแรงบิด $T_{M\Delta}$ มีเฟสตรงข้ามกับเฟสของความเร็วเชิงมุม ω_Δ และมีความสัมพันธ์กันโดยผ่านทางทรานส์เฟอร์ฟังก์ชันของระบบควบคุมความเร็วของเครื่องกำเนิดไฟฟ้างดสมการ (7.15)

$$T_{M\Delta} = -G_{Gov}(p)\omega_\Delta \quad (7.15)$$

โดยที่ $G_{Gov}(p)$ ในสมการ (7.15) คือทรานส์เฟอร์ฟังก์ชันของระบบควบคุมความเร็วของเครื่อง

รูปที่ 7.1 บล็อก ไดอะแกรมแสดงความสัมพันธ์เชิงไดนามิกของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนที่ของโรเตอร์ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า

รูปที่ 7.2 บล็อก ไดอะแกรมแสดงความสัมพันธ์เชิงไดนามิกของตัวแปรอินกรีเมนต์คอลในส่วนจากระบบเอกไซเตชันและอุปกรณ์สแตบิไลเซอร์

กำเนิดไฟฟ้าในโดเมนของเวลา

ในกรณีที่ความเร็วของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก ส่วนที่เปลี่ยนของแรงบิดทางไฟฟ้า มีค่าเท่ากับส่วนที่เปลี่ยนของกำลังไฟฟ้าที่จ่ายออกจากขั้วของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า กำลังไฟฟ้าทั้งหมดที่จ่ายออกจากขั้วของเครื่องกำเนิดไฟฟ้ามีค่าดังสมการ (7.16)

$$P_E = E_{TR} I_R + E_{TI} I_I + [(I_R)^2 + (I_I)^2] R_A \quad (7.16)$$

ตัวแปรอินทรีย์เมตอลของแรงบิดทางไฟฟ้าหาได้จากการประมาณค่าสมการ (7.16) แบบเชิงเส้น ซึ่งได้ผลดังสมการ (7.17)

$$T_{E\Delta} = I_{RO} E_{TR\Delta} + I_{IO} E_{TI\Delta} + (E_{TRO} + 2I_{RO} R_A) I_{R\Delta} + (E_{TIO} + 2I_{IO} R_A) I_{I\Delta} \quad (7.17)$$

แทนค่า $I_{I\Delta}$ และ $I_{R\Delta}$ จากสมการ (6.7) ลงในสมการ (7.17) ได้ผลดังนี้

$$\begin{aligned} T_{E\Delta} &= I_{RO} E_{TR\Delta} + I_{IO} E_{TI\Delta} + \\ &\quad (E_{TRO} + 2I_{RO} R_A) [G_W (\overset{\prime\prime}{E}_{R\Delta} - E_{TR\Delta}) - B_W (\overset{\prime\prime}{E}_{I\Delta} - E_{TI\Delta})] + \\ &\quad (E_{TIO} + 2I_{IO} R_A) [B_X (\overset{\prime\prime}{E}_{R\Delta} - E_{TR\Delta}) + G_X (\overset{\prime\prime}{E}_{I\Delta} - E_{TI\Delta})] \\ &= [I_{RO} - (E_{TRO} + 2I_{RO} R_A) G_W - (E_{TIO} + 2I_{IO} R_A) B_X] E_{TR\Delta} + \\ &\quad [I_{IO} + (E_{TRO} + 2I_{RO} R_A) B_W - (E_{TIO} + 2I_{IO} R_A) G_X] E_{TI\Delta} + \\ &\quad [(E_{TRO} + 2I_{RO} R_A) G_W + (E_{TIO} + 2I_{IO} R_A) B_X] \overset{\prime\prime}{E}_{R\Delta} + \\ &\quad [-(E_{TRO} + 2I_{RO} R_A) B_W + (E_{TIO} + 2I_{IO} R_A) G_X] \overset{\prime\prime}{E}_{I\Delta} \\ &= a_{51} E_{TR\Delta} + a_{52} E_{TI\Delta} + a_{53} \overset{\prime\prime}{E}_{R\Delta} + a_{54} \overset{\prime\prime}{E}_{I\Delta} \quad (7.18) \end{aligned}$$

โดยที่ค่าคงตัวซึ่งเป็นสัมประสิทธิ์ของ $E_{TR\Delta}$ $E_{TI\Delta}$ $\overset{\prime\prime}{E}_{R\Delta}$ และ $\overset{\prime\prime}{E}_{I\Delta}$ ในสมการที่ (7.18) มีค่าดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned} a_{51} &= I_{RO} - (E_{TRO} + 2I_{RO} R_A) G_W - (E_{TIO} + 2I_{IO} R_A) B_X \\ a_{52} &= I_{IO} + (E_{TRO} + 2I_{RO} R_A) B_W - (E_{TIO} + 2I_{IO} R_A) G_X \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} a_{53} &= (E_{TRO} + 2I_{RO}R_A)G_W + (E_{TIO} + 2I_{IO}R_A)B_X \\ a_{54} &= -(E_{TRO} + 2I_{RO}R_A)B_W + (E_{TIO} + 2I_{IO}R_A)G_X \end{aligned}$$

แทนค่า $T_{M\Delta}$ จากสมการ (7.15) และ $T_{E\Delta}$ จากสมการ (7.18) ลงในสมการ (7.14) ได้ผลดังนี้

$$a_{51}E_{TR\Delta} + a_{52}E_{TI\Delta} + a_{53}\ddot{E}_{R\Delta} + a_{54}\ddot{E}_{I\Delta} + [G_{Gov}(p) + D + 2Hp]\omega_{\Delta} = T_X \quad (7.19)$$

โดยที่ทรานส์เฟอ์ฟังก์ชันของระบบควบคุมความเร็วในโดเมนความถี่เชิงซ้อนในสมการ (7.19) มีค่าดังสมการ (7.20)

$$G_{Gov}(-\sigma + j\Omega) = R_{Gov} + jX_{Gov} \quad (7.20)$$

กำหนดให้

$$Z_{55} = (D + R_{Gov} - 2H\sigma) + j(X_{Gov} + 2H\Omega)$$

เนื่องจากตัวแปรอินทรีย์เมนตอลทุกตัว ได้รับการกำหนดให้เป็นฟังก์ชันของไซน์เชิงซ้อน ดังนั้นจากสมการ (7.19) จึงได้สมการแสดงความสัมพันธ์ของเฟสเซอร์ของตัวแปรต่าง ๆ ดังสมการ (7.21)

$$a_{51}e_{TR} + a_{52}e_{TI} + a_{53}\ddot{e}_R + a_{54}\ddot{e}_I + Z_{55}\omega = T_X \quad (7.21)$$

7.3 ความสัมพันธ์ของตัวแปรอินทรีย์เมนตอลในส่วนของเออร์เรอร์ดีเทกเตอร์ และอุปกรณ์สแตบิไลเซอร์

ความสัมพันธ์เชิงไดนามิกของตัวแปรอินทรีย์เมนตอลในส่วนของระบบเอกไซเตชันและอุปกรณ์สแตบิไลเซอร์ มีลักษณะตามที่แสดงในรูปที่ 7.2 ส่วนที่สำคัญของระบบเอกไซเตชันดังกล่าวประกอบด้วย เอกไซเตอร์ อุปกรณ์ควบคุมแรงดัน ฟิลเตอร์ อุปกรณ์วัดแรงดัน อุปกรณ์ชดเชยกระแส อินพุตของอุปกรณ์ควบคุมแรงดัน ส่วนหนึ่งมาจากเอาต์พุตของฟิลเตอร์ อีกส่วนหนึ่งมาจากอุปกรณ์สแตบิไลเซอร์ อินพุตของอุปกรณ์สแตบิไลเซอร์คือความเร็วเชิงมุม ω เอาต์พุตของมันคือ V_S ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันโดยผ่านทางทรานส์เฟอ์ฟังก์ชันของ

อุปกรณ์สแตบิลไอเซอร์ $G_{PSS}(p)$ ในส่วนของเอเรอร์ดีเทกเตอร์และเอกไซเตอร์เป็นระบบ ซึ่งมีอินพุตค่าเดียวคือ V_E และเอาต์พุตก็มีค่าเดียวเช่นกันคือ E_{FD} โดยที่ตัวแปรทั้งสอง มีความสัมพันธ์กันโดยผ่านทางทรานส์เฟอร์ฟังก์ชัน $G_{EXC}(p)$ ซึ่งมีโอเปอเรเตอร์ p เป็นตัวประกอบอยู่ด้วย ค่าทรานส์เฟอร์ฟังก์ชันดังกล่าว ในโดเมนความถี่เชิงซ้อน ได้จากการแทนที่ ดีเฟอเรนเชียลโอเปอเรเตอร์ p ด้วยโอเปอเรเตอร์เชิงซ้อน $-\sigma + j\Omega$ ในทำนองเดียวกัน ทรานส์เฟอร์ฟังก์ชันของอุปกรณ์สแตบิลไอเซอร์ กล่าวคือ $G_{PSS}(p)$ ในโดเมนความถี่เชิงซ้อน สามารถหาได้จากการแทนที่เฟอเรนเชียลโอเปอเรเตอร์ p ด้วยโอเปอเรเตอร์เชิงซ้อน $-\sigma + j\Omega$

ความสัมพันธ์ของตัวแปรครีเมนตอลในส่วนของของ ระบบเอกไซเตชัน และ อุปกรณ์สแตบิลไอเซอร์ มีลักษณะตามที่แสดงในรูปที่ 7.2 จากรูปดังกล่าว พบว่า

$$\begin{aligned} V_{EA} &= V_{SA} - V_{CA} \\ &= V_{SA} - [C_{V1}E_{TRA} + C_{V2}E_{T1A} + C_{V3}I_{RA} + C_{V4}I_{1A}] / [1 + pT_R] \quad (7.22) \end{aligned}$$

โดยที่

V_{EA} คือตัวแปรอินครีเมนตอลของอินพุตของอุปกรณ์ควบคุมแรงดัน
 V_{SA} คือตัวแปรอินครีเมนตอลของเอาต์พุตของอุปกรณ์สแตบิลไอเซอร์

สำหรับความหมายของค่าคงตัว C_{V1} , C_{V2} , C_{V3} และ C_{V4} คำอธิบายอยู่ในบทที่ 5 สมการ (7.22) จัดรูปใหม่ได้ตั้งสมการ (7.23)

$$(1 + pT_R)(V_{EA} - V_{SA}) + C_{V1}E_{TRA} + C_{V2}E_{T1A} + C_{V3}I_{RA} + C_{V4}I_{1A} = 0 \quad (7.23)$$

แทนค่า I_{RA} และ I_{1A} จากสมการ (6.7) ลงในสมการ (7.23) ได้ผลดังนี้

$$\begin{aligned} -(1 + pT_R)(V_{EA} - V_{SA}) &= C_{V1}E_{TRA} + C_{V2}E_{T1A} + \\ &C_{V3}[G_W(\dot{E}_{RA} - E_{TRA}) - B_W(\dot{E}_{1A} - E_{T1A})] + \\ &C_{V4}[B_X(\dot{E}_{RA} - E_{TRA}) + G_X(\dot{E}_{1A} - E_{T1A})] \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= (C_{V1} - C_{V3}G_w - C_{V4}B_x)E_{TR\Delta} + \\
&\quad (C_{V2} + C_{V3}B_w - C_{V4}G_x)E_{TI\Delta} + \\
&\quad (C_{V3}G_w + C_{V4}B_x)\ddot{E}_{R\Delta} + \\
&\quad (-C_{V3}B_w + C_{V4}G_x)\ddot{E}_{I\Delta} \quad (7.24)
\end{aligned}$$

กำหนดให้

$$\begin{aligned}
a_{61} &= C_{V1} - C_{V3}G_w - C_{V4}B_x \\
a_{62} &= C_{V2} + C_{V3}B_w - C_{V4}G_x \\
a_{63} &= C_{V3}G_w + C_{V4}B_x \\
a_{64} &= -C_{V3}B_w + C_{V4}G_x
\end{aligned}$$

แทนค่าคงตัวต่าง ๆ เหล่านี้ลงในสมการ (7.24) ได้ผลดังตั้งสมการ (7.25)

$$a_{61}E_{TR\Delta} + a_{62}E_{TI\Delta} + a_{63}\ddot{E}_{R\Delta} + a_{64}\ddot{E}_{I\Delta} + (1 + pT_R)(V_{E\Delta} - V_{S\Delta}) = 0 \quad (7.25)$$

เนื่องจากในโดเมนของเวลา เอาต์พุตของอุปกรณ์สเตปิลไอเซอร์ $V_{S\Delta}$ มีความสัมพันธ์กับความถี่เชิงมุม ω_{Δ} โดยผ่านทางทรานส์เฟอร์ฟังก์ชันของอุปกรณ์สเตปิลไอเซอร์ $G_{PSS}(p)$ ตั้งสมการ (7.26)

$$V_{S\Delta} = G_{PSS}(p)\omega_{\Delta} \quad (7.26)$$

ทรานส์เฟอร์ฟังก์ชัน ของอุปกรณ์สเตปิลไอเซอร์ ในโดเมนความถี่เชิงซ้อน หาได้โดยการแทนที่โอเปอเรเตอร์ p ในทรานส์เฟอร์ฟังก์ชันของมัน ด้วยโอเปอเรเตอร์ $-\sigma + j\Omega$ ผลที่ได้มีลักษณะดังสมการ (7.27)

$$G_{PSS}(-\sigma + j\Omega) = R_{PSS} + jX_{PSS} \quad (7.27)$$

กำหนดให้

$$\begin{aligned}
Z_{65} &= -(1 - \sigma T_R + j\Omega T_R)(R_{PSS} + jX_{PSS}) \\
Z_{66} &= 1 - \sigma T_R + j\Omega T_R
\end{aligned}$$

เนื่องจากตัวแปรอินครีเมนตอลทุกตัวได้รับการกำหนดให้เป็นฟังก์ชันของไซน์เชิงซ้อน ดังนั้นจากสมการ (7.25) จึงได้สมการแสดงความสัมพันธ์ของเฟสเซอร์ของตัวแปรต่าง ๆ ดังสมการ (7.28)

$$a_{61}e_{TR} + a_{62}e_{TI} + a_{63}\ddot{e}_R + a_{64}\ddot{e}_I + Z_{65}\omega + Z_{66}V_E = 0 \quad (7.28)$$

7.4 สมการพลักซ์คัลลิ่งในแนวแกนตรง

ความสัมพันธ์เชิงไดนามิกของพลักซ์คัลลิ่งในแนวแกนตรง มีลักษณะดังที่ได้แสดงในรูปของบล็อกไดอะแกรมตามที่แสดงในรูปที่ 4.3 จากบล็อกไดอะแกรมดังกล่าว พบว่า ตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีความสัมพันธ์กันดังนี้

$$T_{FDO}p\lambda_{FDA} = E_{FDA} - I_{FDA} \quad (7.29)$$

$$T_{SDO}p\lambda_{SDA} = -I_{SDA} \quad (7.30)$$

$$I_{FDA} = C_{3D}I_{DA} + (1 + F_S)(C_{1D}\lambda_{FDA} - C_{2D}\lambda_{SDA}) \quad (7.31)$$

$$I_{SDA} = C_{5D}I_{DA} + (C_{1D}\lambda_{SDA} - C_{4D}\lambda_{FDA}) \quad (7.32)$$

แทนค่า I_{FDA} จากสมการ (7.31) ลงในสมการ (7.29) ได้ผลดังสมการ

$$\begin{aligned} E_{FDA} &= T_{FDO}p\lambda_{FDA} + C_{3D}I_{DA} + (1+F_S)(C_{1D}\lambda_{FDA} - C_{2D}\lambda_{SDA}) \\ &= C_{3D}I_{DA} + [T_{FDO}p + (1+F_S)C_{1D}]\lambda_{FDA} - (1+F_S)C_{2D}\lambda_{SDA} \\ &= C_{3D}I_{DA} + [C_{1DS} + T_{FDO}p]\lambda_{FDA} - C_{2DS}\lambda_{SDA} \end{aligned} \quad (7.33)$$

โดยที่ C_{1DS} และ C_{2DS} ในสมการ (7.33) มีค่าดังสมการ (7.34) และสมการ (7.35) ตามลำดับ

$$C_{1DS} = (1+F_S)C_{1D} \quad (7.34)$$

$$C_{2DS} = (1+F_S)C_{2D} \quad (7.35)$$

จากรูปที่ 7.2 E_{FDA} มีความสัมพันธ์กับแรงดันเออร์เรอร์ V_{EA} โดยผ่านทางทรานส์เฟอร์ฟังก์ชันของเอกไซเตอร์ $G_{EXC}(p)$ ดังสมการ (7.36)

$$E_{FDA} = G_{EXC}(p)V_{E\Delta} \quad (7.36)$$

โดยใช้การแปลงโคออร์ดิเนตของตัวแปร ตามที่แสดงในตารางที่ 4.10 I_D มีความสัมพันธ์กับ I_R และ I_I ดังสมการ (7.37)

$$I_D = \sin\delta I_R - \cos\delta I_I \quad (7.37)$$

เมื่อทำการประมาณค่าสมการ (7.37) แบบเชิงเส้น ได้ความสัมพันธ์ของตัวแปรอินครีเมนตอลดังสมการ (7.38)

$$\begin{aligned} I_{D\Delta} &= \sin\delta_0 I_{R\Delta} + \cos\delta_0 I_{R0} \delta_\Delta - \\ &\quad \cos\delta_0 I_{I\Delta} + \sin\delta_0 I_{I0} \delta_\Delta \\ &= \sin\delta_0 I_{R\Delta} - \cos\delta_0 I_{I\Delta} + (\cos\delta_0 I_{R0} + \sin\delta_0 I_{I0}) \delta_\Delta \end{aligned} \quad (7.38)$$

โดยใช้การแปลงโคออร์ดิเนตของตัวแปร ตามที่แสดงในตารางที่ 4.10 I_{Q0} มีความสัมพันธ์กับ I_{R0} และ I_{I0} ดังสมการ (7.39)

$$I_{Q0} = \cos\delta_0 I_{R0} + \sin\delta_0 I_{I0} \quad (7.39)$$

แทนค่า $\cos\delta_0 I_{R0} + \sin\delta_0 I_{I0}$ ในสมการ (7.38) ด้วย I_{Q0} จากสมการ (7.39) และแทนค่า δ_Δ ด้วย $(\omega_B/p)\omega_\Delta$ ได้ผลดังนี้

$$I_{D\Delta} = \sin\delta_0 I_{R\Delta} - \cos\delta_0 I_{I\Delta} + (I_{Q0} \omega_B/p)\omega_\Delta \quad (7.40)$$

แทนค่า E_{FDA} จากสมการ (7.36) และ $I_{D\Delta}$ จากสมการ (7.38) ลงในสมการ (7.33) ได้ผลดังนี้

$$\begin{aligned} G_{EXC}(p)V_{E\Delta} &= C_{3D}[\sin\delta_0 I_{R\Delta} - \cos\delta_0 I_{I\Delta} + (I_{Q0} \omega_B/p)\omega_\Delta] + \\ &\quad (C_{1DS} + T_{FDO}p)\lambda_{FDA} - C_{2DS}\lambda_{SD\Delta} \end{aligned} \quad (7.41)$$

แทนค่า $I_{R\Delta}$ และ $I_{I\Delta}$ จากสมการ (6.7) ลงในสมการ (7.41) ได้ผลดังนี้

$$\begin{aligned}
G_{EXC}(p)V_{E\Delta} &= C_{3D}\sin\delta_0 [G_w(\ddot{E}_{R\Delta} - E_{TR\Delta}) - B_w(\ddot{E}_{I\Delta} - E_{TI\Delta})] - \\
&C_{3D}\cos\delta_0 [B_x(\ddot{E}_{R\Delta} - E_{TR\Delta}) + G_x(\ddot{E}_{I\Delta} - E_{TI\Delta})] + \\
&(C_{3D}I_{QO}\omega_B/p)\omega_\Delta + \\
&(C_{1DS} + T_{FDO}p)\lambda_{FD\Delta} - C_{2DS}\lambda_{SD\Delta} \quad (7.42)
\end{aligned}$$

สมการ (7.42) ทำการจัดรูปใหม่ ได้ตั้งสมการ (7.43)

$$\begin{aligned}
G_{EXC}(p)V_{E\Delta} &= -C_{3D}(G_w\sin\delta_0 - B_x\cos\delta_0)E_{TR\Delta} + \\
&C_{3D}(B_w\sin\delta_0 + G_x\cos\delta_0)E_{TI\Delta} + \\
&C_{3D}(G_w\sin\delta_0 - B_x\cos\delta_0)\ddot{E}_{R\Delta} - \\
&C_{3D}(B_w\sin\delta_0 + G_x\cos\delta_0)\ddot{E}_{I\Delta} + \\
&(C_{3D}I_{QO}\omega_B/p)\omega_\Delta + \\
&(C_{1DS} + T_{FDO}p)\lambda_{FD\Delta} - C_{2DS}\lambda_{SD\Delta} \quad (7.43)
\end{aligned}$$

เมื่อย้ายข้าง $G_{EXC}(p)V_{E\Delta}$ ในสมการ (7.43) ได้สมการใหม่ตั้งสมการ (7.44)

$$\begin{aligned}
a_{71}E_{TR\Delta} + a_{72}E_{TI\Delta} + a_{73}\ddot{E}_{R\Delta} + a_{74}\ddot{E}_{I\Delta} + (C_{3D}I_{QO}\omega_B/p)\omega_\Delta - \\
G_{EXC}(p)V_{E\Delta} + (C_{1DS} + T_{FDO}p)\lambda_{FD\Delta} + a_{78}\lambda_{FD\Delta} = 0 \quad (7.44)
\end{aligned}$$

โดยที่ค่าคงตัวซึ่งเป็นสัมประสิทธิ์ของ $E_{TR\Delta}$ $E_{TI\Delta}$ $\ddot{E}_{R\Delta}$ $\ddot{E}_{I\Delta}$ และ $\lambda_{FD\Delta}$ ในสมการ (7.44) มีค่าดังนี้

$$\begin{aligned}
a_{71} &= -a_{73} &= -C_{3D}(G_w\sin\delta_0 - B_x\cos\delta_0) \\
a_{72} &= -a_{74} &= C_{3D}(B_w\sin\delta_0 + G_x\cos\delta_0) \\
a_{78} & &= -C_{2DS}
\end{aligned}$$

เมื่อแทนที่โอเปอเรเตอร์ p ในทรานส์เฟอริงฟังก์ชันของเอกไซเตอร์ด้วย โอเปอเรเตอร์ $-\sigma + j\Omega$ ผลที่ได้คือทรานส์เฟอริงฟังก์ชันของเอกไซเตอร์ดังกล่าวในโดเมนความถี่เชิงซ้อนตั้งสมการ (7.45)

$$G_{EXC}(-\sigma + j\Omega) = R_{EXC} + jX_{EXC} \quad (7.45)$$

และในทำนองเดียวกัน สัมประสิทธิ์ของ ω_A ในสมการ (7.44) ในโดเมนความถี่เชิงซ้อน มีค่าดังสมการ (7.46)

$$\begin{aligned} C_{3D}I_{Q0}\omega_B/(-\sigma+j\Omega) &= C_{3D}I_{Q0}\omega_B(-\sigma-j\Omega)/[(-\sigma-j\Omega)(-\sigma+j\Omega)] \\ &= -C_{3D}I_{Q0}\omega_B(\sigma+j\Omega)/(\sigma^2+\Omega^2) \end{aligned} \quad (7.46)$$

เมื่อแทนที่โอเปอเรเตอร์ p ในสัมประสิทธิ์ของ λ_{FDA} ในสมการ (7.44) ด้วยโอเปอเรเตอร์ $-\sigma + j\Omega$ ผลที่ได้คือสัมประสิทธิ์ของ λ_{FDA} ในโดเมนความถี่เชิงซ้อนซึ่งมีค่าดังสมการ (7.47) กล่าวคือ

$$C_{1DS}+T_{FDO}(-\sigma+j\Omega) = C_{1DS} - \sigma T_{FDO} + j\Omega T_{FDO} \quad (7.47)$$

เนื่องจากตัวแปรอินครีเมนตอลทุกตัว ได้รับการกำหนดให้เป็นฟังก์ชันของไซน์เชิงซ้อน ดังนั้นจากสมการ (7.44) จึงได้สมการแสดงความสัมพันธ์ของเฟสเซอร์ของตัวแปรต่าง ๆ ดังสมการ (7.48)

$$a_{71}e_{TR}+a_{72}e_{TI}+a_{73}\ddot{e}_R+a_{74}\ddot{e}_I+Z_{75}\omega+Z_{76}V_E+Z_{77}\lambda_{FD}+a_{78}\lambda_{SD} = 0 \quad (7.48)$$

โดยที่สัมประสิทธิ์เชิงซ้อน Z_{75} Z_{76} และ Z_{77} ในสมการ (7.48) มีค่าดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned} Z_{75} &= -C_{3D}I_{Q0}\omega_B(\sigma+j\Omega)/(\sigma^2+\Omega^2) \\ Z_{76} &= -R_{EXC} - jX_{EXC} \\ Z_{77} &= C_{1DS} - \sigma T_{FDO} + j\Omega T_{FDO} \end{aligned}$$

จากสมการ (7.32)

$$I_{SDA} = C_{5D}I_{DA} + (C_{1D}\lambda_{SDA} - C_{4D}\lambda_{FDA}) \quad (7.32)$$

แทนค่า I_{SDA} จากสมการ (7.32) ลงในสมการ (7.30) ได้ผลดังสมการ (7.49)

$$T_{SDO}D\lambda_{SDA} = -C_{5D}I_{DA} + C_{4D}\lambda_{FDA} - C_{1D}\lambda_{SDA} \quad (7.49)$$

แทนค่า $I_{D\Delta}$ จากสมการ (7.40) ลงในสมการ (7.49) ได้ผลดังสมการ (7.50)

$$T_{SDO} p \lambda_{SD\Delta} = -C_{5D} [\sin \delta_0 I_{R\Delta} - \cos \delta_0 I_{I\Delta} + (I_{Q0} \omega_B / p) \omega_\Delta] + C_{4D} \lambda_{FD\Delta} - C_{1D} \lambda_{SD\Delta} \quad (7.50)$$

แทนค่า $I_{R\Delta}$ และ $I_{I\Delta}$ จากสมการ (6.7) ลงในสมการ (7.50) ได้ผลดังสมการ (7.51)

$$T_{SDO} p \lambda_{SD\Delta} = -C_{5D} \sin \delta_0 [G_w (\ddot{E}_{R\Delta} - E_{TR\Delta}) - B_w (\ddot{E}_{I\Delta} - E_{TI\Delta})] + C_{5D} \cos \delta_0 [B_x (\ddot{E}_{R\Delta} - E_{TR\Delta}) + G_x (\ddot{E}_{I\Delta} - E_{TI\Delta})] - (C_{5D} I_{Q0} \omega_B / p) \omega_\Delta + C_{4D} \lambda_{FD\Delta} - C_{1D} \lambda_{SD\Delta} \quad (7.51)$$

จัดรูปสมการ (7.51) ใหม่ โดยรวมสัมประสิทธิ์ของตัวแปรชนิดเดียวกันเข้าด้วยกัน ได้ผลดังสมการ (7.52)

$$T_{SDO} p \lambda_{SD\Delta} = C_{5D} (G_w \sin \delta_0 - B_x \cos \delta_0) E_{TR\Delta} - C_{5D} (B_w \sin \delta_0 + G_x \cos \delta_0) E_{TI\Delta} - C_{5D} (G_w \sin \delta_0 - B_x \cos \delta_0) \ddot{E}_{R\Delta} + C_{5D} (B_w \sin \delta_0 + G_x \cos \delta_0) \ddot{E}_{I\Delta} - (C_{5D} I_{Q0} \omega_B / p) \omega_\Delta + C_{4D} \lambda_{FD\Delta} - C_{1D} \lambda_{SD\Delta} \quad (7.52)$$

กำหนดให้

$$\begin{aligned} a_{81} &= -a_{83} = -C_{5D} (G_w \sin \delta_0 - B_x \cos \delta_0) \\ a_{82} &= -a_{84} = C_{5D} (B_w \sin \delta_0 + G_x \cos \delta_0) \\ a_{87} &= -C_{4D} \end{aligned}$$

แทนค่าคงตัวต่าง ๆ เหล่านี้ลงในสมการ (7.52) ได้ผลดังสมการ (7.53)

$$a_{81} E_{TR\Delta} + a_{82} E_{TI\Delta} + a_{83} \ddot{E}_{R\Delta} + a_{84} \ddot{E}_{I\Delta} + (C_{5D} I_{Q0} \omega_B / p) \omega_\Delta + a_{87} \lambda_{FD\Delta} + (C_{1D} + T_{SDO} p) \lambda_{SD\Delta} = 0 \quad (7.53)$$

เมื่อแทนที่โอเปอเรเตอร์ p ในสัมประสิทธิ์ของ ω_Δ ในสมการ (7.53) ด้วยโอเปอเรเตอร์

$-\sigma + j\Omega$ ผลที่ได้คือสัมประสิทธิ์ของ ω_{Δ} โดเมนความถี่เชิงซ้อนซึ่งมีค่าดังสมการ (7.54)

$$\begin{aligned} C_{5D} I_{Q0} \omega_B / (-\sigma + j\Omega) &= C_{5D} I_{Q0} \omega_B (-\sigma - j\Omega) / [(-\sigma - j\Omega)(-\sigma + j\Omega)] \\ &= -C_{5D} I_{Q0} \omega_B (\sigma + j\Omega) / (\sigma^2 + \Omega^2) \end{aligned} \quad (7.54)$$

และในการทำงานเดียวกัน สัมประสิทธิ์ของ $\lambda_{SD\Delta}$ ในสมการ (7.53) ในโดเมนความถี่เชิงซ้อนมีค่าดังสมการ (7.55)

$$C_{1D} + T_{SD0}(-\sigma + j\Omega) = C_{1D} - \sigma T_{SD0} + j\Omega T_{SD0} \quad (7.55)$$

เนื่องจากตัวแปรอินครีเมนตอลทุกตัว ได้รับการกำหนดให้เป็นฟังก์ชันของไซน์เชิงซ้อน ดังนั้นจากสมการ (7.53) จึงได้สมการแสดงความสัมพันธ์ของเฟสเซอร์ของตัวแปรต่าง ๆ ดังสมการ (7.56)

$$a_{81} e_{TR} + a_{82} e_{TI} + a_{83} \ddot{e}_R + a_{84} \ddot{e}_I + Z_{85} \omega + a_{87} \lambda_{FD} + Z_{88} \lambda_{SD} = 0 \quad (7.56)$$

โดยที่ Z_{85} และ Z_{88} ในสมการ (7.56) มีค่าดังนี้

$$\begin{aligned} Z_{85} &= -C_{5D} I_{Q0} \omega_B (\sigma + j\Omega) / (\sigma^2 + \Omega^2) \\ Z_{88} &= C_{1D} - \sigma T_{SD0} + j\Omega T_{SD0} \end{aligned}$$

7.5 สมการพหุคูณกำลังในแนวแกนตั้งฉาก

ความสัมพันธ์เชิงไดนามิกของพหุคูณกำลังในแนวแกนตั้งฉาก มีลักษณะตามที่แสดงในรูปที่ 4.4 จากรูปดังกล่าว ตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีความสัมพันธ์กันดังนี้

$$T_{FQ0} p \lambda_{FQ\Delta} = -I_{FQ\Delta} \quad (7.57)$$

$$T_{SQ0} p \lambda_{SQ\Delta} = -I_{SQ\Delta} \quad (7.58)$$

$$I_{FQ\Delta} = C_{3Q} I_{Q\Delta} + (1 + F_S)(C_{1Q} \lambda_{FQ\Delta} - C_{2Q} \lambda_{SQ\Delta}) \quad (7.59)$$

$$I_{SQ\Delta} = C_{5Q} I_{Q\Delta} + (C_{1Q} \lambda_{SQ\Delta} - C_{4Q} \lambda_{FQ\Delta}) \quad (7.60)$$

เมื่อแทนค่า $I_{FQ\Delta}$ จากสมการ (7.59) ลงในสมการ (7.57) ได้ผลดังสมการ (7.61)

$$\begin{aligned}
T_{FQO} p \lambda_{FQ\Delta} &= -C_{3q} I_{q\Delta} - (1+F_S)(C_{1q} \lambda_{FQ\Delta} - C_{2q} \lambda_{Sq\Delta}) \\
&= -C_{3q} I_{q\Delta} - (1+F_S)C_{1q} \lambda_{FQ\Delta} + (1+F_S)C_{2q} \lambda_{Sq\Delta} \\
&= -C_{3q} I_{q\Delta} - C_{1qs} \lambda_{FQ\Delta} + C_{2qs} \lambda_{Sq\Delta}
\end{aligned} \tag{7.61}$$

โดยที่ในสมการ (7.61) นั้น C_{1qs} และ C_{2qs} มีค่าดังสมการ (7.62) และ (7.63) ตามลำดับ

$$C_{1qs} = (1+F_S)C_{1q} \tag{7.62}$$

$$C_{2qs} = (1+F_S)C_{2q} \tag{7.63}$$

โดยใช้การแปลงโคออร์ดิเนตของตัวแปร ตามที่แสดงในตารางที่ 4.10 ได้ความสัมพันธ์ดังนี้

$$I_q = \cos\delta I_r + \sin\delta I_l \tag{7.64}$$

ทำการประมาณค่าสมการ (7.64) แบบเชิงเส้น ได้ผลดังสมการ (7.65)

$$\begin{aligned}
I_{q\Delta} &= \cos\delta_O I_{r\Delta} - \sin\delta_O I_{rO} \delta_\Delta + \\
&\quad \sin\delta_O I_{l\Delta} + \cos\delta_O I_{lO} \delta_\Delta \\
&= \cos\delta_O I_{r\Delta} + \sin\delta_O I_{l\Delta} - (\sin\delta_O I_{rO} - \cos\delta_O I_{lO}) \delta_\Delta
\end{aligned} \tag{7.65}$$

โดยใช้การแปลงโคออร์ดิเนตของตัวแปร ตามที่แสดงในตารางที่ 4.10 ได้ความสัมพันธ์ดังนี้

$$I_{DO} = \sin\delta_O I_{rO} - \cos\delta_O I_{lO} \tag{7.66}$$

แทนค่า $\sin\delta_O I_{rO} - \cos\delta_O I_{lO}$ ในสมการ (7.65) ด้วย I_{DO} จากสมการ (7.66) ได้ผลดังสมการ (7.67)

$$I_{q\Delta} = \cos\delta_O I_{r\Delta} + \sin\delta_O I_{l\Delta} - (I_{DO} \omega_B / p) \omega_\Delta \tag{7.67}$$

แทนค่า $I_{q\Delta}$ จากสมการ (7.67) ลงในสมการ (7.61) ได้ผลดังสมการ (7.68)

$$T_{FQO} p \lambda_{FQO} = -C_{3q} [\cos \delta_0 I_{RA} + \sin \delta_0 I_{IA} - (I_{DO} \omega_B / p) \omega_\Delta] - C_{1qs} \lambda_{FQ\Delta} + C_{2qs} \lambda_{SQ\Delta} \quad (7.68)$$

แทนค่า I_{RA} และ I_{IA} จากสมการ (6.7) ลงในสมการ (7.68) ได้ผลดังสมการ (7.69)

$$T_{FQO} p \lambda_{FQ\Delta} = -C_{3q} \cos \delta_0 [G_w (\dot{E}_{RA} - E_{TRA}) - B_w (\dot{E}_{IA} - E_{TIA})] - C_{3q} \sin \delta_0 [B_x (\dot{E}_{RA} - E_{TRA}) + G_x (\dot{E}_{IA} - E_{TIA})] + (C_{3q} I_{DO} \omega_B / p) \omega_\Delta - C_{1qs} \lambda_{FQ\Delta} + C_{2qs} \lambda_{SQ\Delta} \quad (7.69)$$

ทำการจัดรูปสมการ (7.69) ใหม่ โดยรวมสัมประสิทธิ์ของตัวแปรชนิดเดียวกันเข้าด้วยกันได้ผลดังสมการ (7.70)

$$T_{FQO} p \lambda_{FQ\Delta} = C_{3q} (G_w \cos \delta_0 + B_x \sin \delta_0) E_{TRA} - C_{3q} (B_w \cos \delta_0 - G_x \sin \delta_0) E_{TIA} - C_{3q} (G_w \cos \delta_0 + B_x \sin \delta_0) \dot{E}_{RA} + C_{3q} (B_w \cos \delta_0 - G_x \sin \delta_0) \dot{E}_{IA} + (C_{3q} I_{DO} \omega_B / p) \omega_\Delta - C_{1qs} \lambda_{FQ\Delta} + C_{2qs} \lambda_{SQ\Delta} \quad (7.70)$$

กำหนดให้

$$\begin{aligned} a_{91} &= -a_{93} = -C_{3q} (G_w \cos \delta_0 + B_x \sin \delta_0) \\ a_{92} &= -a_{94} = C_{3q} (B_w \cos \delta_0 - G_x \sin \delta_0) \\ a_{9,10} &= -C_{2qs} \end{aligned}$$

จากการแทนค่าคงตัวต่างๆ เหล่านี้ลงในสมการ (7.70) ผลที่ได้มีลักษณะดังสมการ (7.71)

$$a_{91} E_{TRA} + a_{92} E_{TIA} + a_{93} \dot{E}_{RA} + a_{94} \dot{E}_{IA} - (C_{3q} I_{DO} \omega_B / p) \omega_\Delta + (C_{1qs} + T_{FQO} p) \lambda_{FQ\Delta} + a_{9,10} \lambda_{SQ\Delta} = 0 \quad (7.71)$$

เมื่อแทนที่โอเปอเรเตอร์ p ในสัมประสิทธิ์ของ ω_Δ ในสมการ (7.71) ด้วยโอเปอเรเตอร์เชิงซ้อน $-\sigma + j\Omega$ ผลที่ได้คือสัมประสิทธิ์ของ ω_Δ ในโดเมนความถี่เชิงซ้อนดังสมการ (7.72)

$$\begin{aligned} -C_{3q} I_{D0} \omega_B / (-\sigma + j\Omega) &= -C_{3q} I_{D0} \omega_B (-\sigma - j\Omega) / [(-\sigma - j\Omega)(-\sigma + j\Omega)] \\ &= C_{3q} I_{D0} \omega_B (\sigma + j\Omega) / (\sigma^2 + \Omega^2) \end{aligned} \quad (7.72)$$

และในทำนองเดียวกัน สัมประสิทธิ์ของ $\lambda_{Fq\Delta}$ ในสมการ (7.71) ในโดเมนความถี่เชิงซ้อน มีค่าดังสมการ (7.73)

$$C_{1qs} + T_{Fq0} (-\sigma + j\Omega) = C_{1qs} - \sigma T_{Fq0} + j\Omega T_{Fq0} \quad (7.73)$$

เนื่องจากตัวแปรอินทรีย์เมตอลทุกตัว ได้รับการกำหนดให้เป็นฟังก์ชันของไซน์เชิงซ้อน ดังนั้นจากสมการ (7.71) จึงได้สมการแสดงความสัมพันธ์ของเฟสเซอร์ของตัวแปรต่าง ๆ ดังสมการ (7.74)

$$a_{91} e_{TR} + a_{92} e_{TI} + a_{93} \ddot{e}_R + a_{94} \ddot{e}_I + Z_{95} \omega + Z_{99} \lambda_{Fq} + a_{9.10} \lambda_{Sq} = 0 \quad (7.74)$$

โดยที่

$$\begin{aligned} Z_{95} &= C_{3q} I_{D0} \omega_B (\sigma + j\Omega) / (\sigma^2 + \Omega^2) \\ Z_{99} &= C_{1qs} - \sigma T_{Fq0} + j\Omega T_{Fq0} \end{aligned}$$

เมื่อแทนค่า $I_{Sq\Delta}$ จากสมการ (7.60) ลงในสมการ (7.58) ได้ผลดังสมการ (7.75)

$$T_{Sq0} p \lambda_{Sq\Delta} = -C_{5q} I_{q\Delta} + C_{4q} \lambda_{Fq\Delta} - C_{1q} \lambda_{Sq\Delta} \quad (7.75)$$

แทนค่า $I_{q\Delta}$ จากสมการ (7.67) ลงในสมการ (7.75) ได้ผลดังสมการ (7.76)

$$\begin{aligned} T_{Sq0} p \lambda_{Sq\Delta} &= -C_{5q} [\cos \delta_0 I_{R\Delta} + \sin \delta_0 I_{I\Delta} - (I_{D0} \omega_B / p) \omega_\Delta] + \\ &\quad C_{4q} \lambda_{Fq\Delta} - C_{1q} \lambda_{Sq\Delta} \end{aligned} \quad (7.76)$$

แทนค่า $I_{R\Delta}$ และ $I_{I\Delta}$ จากสมการ (6.7) ลงในสมการ (7.76) ได้ผลดังสมการ (7.77)

$$\begin{aligned} T_{Sq0} p \lambda_{Sq\Delta} &= -C_{5q} \cos \delta_0 [G_w (\ddot{E}_{R\Delta} - E_{TR\Delta}) - B_w (\ddot{E}_{I\Delta} - E_{TI\Delta})] - \\ &\quad C_{5q} \sin \delta_0 [B_x (\ddot{E}_{R\Delta} - E_{TR\Delta}) + G_x (\ddot{E}_{I\Delta} - E_{TI\Delta})] + \\ &\quad (C_{5q} I_{D0} \omega_B / p) \omega_\Delta + C_{4q} \lambda_{Fq\Delta} - C_{1q} \lambda_{Sq\Delta} \end{aligned} \quad (7.77)$$

จากการจัดรูปสมการ (7.77) ใหม่ โดยรวมสัมประสิทธิ์ของตัวแปรชนิดเดียวกันเข้าด้วยกัน
ได้ผลดังสมการ (7.78)

$$\begin{aligned}
 T_{S_{q0}} p \lambda_{S_{q\Delta}} &= C_{5q} (G_w \cos \delta_0 + B_x \sin \delta_0) E_{TR\Delta} - \\
 &C_{5q} (B_w \cos \delta_0 - G_x \sin \delta_0) E_{TI\Delta} - \\
 &C_{5q} (G_w \cos \delta_0 + B_x \sin \delta_0) \ddot{E}_{R\Delta} + \\
 &C_{5q} (B_w \cos \delta_0 - G_x \sin \delta_0) \ddot{E}_{I\Delta} + \\
 &(C_{5q} I_{D0} \omega_B / p) \omega_{\Delta} + C_{4q} \lambda_{Fq\Delta} - C_{1q} \lambda_{S_{q\Delta}} \quad (7.78)
 \end{aligned}$$

กำหนดให้

$$\begin{aligned}
 a_{10.1} &= -a_{10.3} = -C_{5q} (G_w \cos \delta_0 + B_x \sin \delta_0) \\
 a_{10.2} &= -a_{10.4} = C_{5q} (B_w \cos \delta_0 - G_x \sin \delta_0) \\
 a_{10.9} &= -C_{4q}
 \end{aligned}$$

แทนค่าคงตัวต่าง ๆ เหล่านี้ลงในสมการ (7.78) ได้ดังผลดังสมการ (7.79)

$$\begin{aligned}
 a_{10.1} E_{TR\Delta} + a_{10.2} E_{TI\Delta} + a_{10.3} \ddot{E}_{R\Delta} + a_{10.4} \ddot{E}_{I\Delta} - (C_{5q} I_{D0} \omega_B / p) \omega_{\Delta} + \\
 a_{10.9} \lambda_{Fq\Delta} + (C_{1q} + T_{S_{q0}} p) \lambda_{S_{q\Delta}} = 0 \quad (7.79)
 \end{aligned}$$

เมื่อแทนที่โอเปอเรเตอร์ p ในสัมประสิทธิ์ของ ω_{Δ} ในสมการ (7.79) ด้วยโอเปอเรเตอร์ $-\sigma + j\Omega$ ผลที่ได้คือสัมประสิทธิ์ของ ω_{Δ} ในโดเมนความถี่เชิงซ้อน ซึ่งมีค่าดังสมการ (7.80)

$$\begin{aligned}
 C_{5q} I_{D0} \omega_B / (-\sigma + j\Omega) &= C_{5q} I_{D0} \omega_B (-\sigma - j\Omega) / [(-\sigma - j\Omega)(-\sigma + j\Omega)] \\
 &= -C_{5q} I_{D0} \omega_B (\sigma + j\Omega) / (\sigma^2 + \Omega^2) \quad (7.80)
 \end{aligned}$$

และในทำนองเดียวกัน สัมประสิทธิ์ของ $\lambda_{S_{q\Delta}}$ ในสมการ (7.79) ในโดเมนความถี่เชิงซ้อน
มีค่าดังสมการ (7.81)

$$C_{1q} + T_{S_{q0}} (-\sigma + j\Omega) = C_{1q} - \sigma T_{S_{q0}} + j\Omega T_{S_{q0}} \quad (7.81)$$

$a_{37} = -C_{6D} \cos \delta_0$	$a_{64} = C_{V3} B_w + C_{V4} B_x$
$a_{38} = -C_{7D} \cos \delta_0$	$a_{71} = -C_{3D} (G_w \sin \delta_0 - B_x \cos \delta_0)$
$a_{39} = C_{6q} \sin \delta_0$	$a_{72} = C_{3D} (B_w \sin \delta_0 + G_x \cos \delta_0)$
$a_{3.10} = C_{7q} \sin \delta_0$	$a_{73} = -a_{71}$
$a_{47} = -C_{6D} \sin \delta_0$	$a_{74} = -a_{72}$
$a_{48} = -C_{7D} \sin \delta_0$	$a_{78} = -C_{2DS}$
$a_{49} = -C_{6q} \cos \delta_0$	$a_{81} = -C_{5D} (G_w \sin \delta_0 - B_x \cos \delta_0)$
$a_{4.10} = -C_{7q} \cos \delta_0$	$a_{82} = C_{5D} (B_w \sin \delta_0 + G_x \cos \delta_0)$
$a_{51} = I_{RO} -$ $(E_{TRO} + 2I_{RO} R_A) G_w -$ $(E_{TIO} + 2I_{IO} R_A) B_x$	$a_{83} = -a_{81}$
$a_{52} = I_{IO} +$ $(E_{TRO} + 2I_{RO} R_A) B_w -$ $(E_{TIO} + 2I_{IO} R_A) G_x$	$a_{84} = -a_{82}$
$a_{53} = -(E_{TRO} + 2I_{RO} R_A) G_w +$ $(E_{TIO} + 2I_{IO} R_A) B_x$	$a_{87} = -C_{4D}$
$a_{54} = -(E_{TRO} + 2I_{RO} R_A) B_w +$ $(E_{TIO} + 2I_{IO} R_A) G_x$	$a_{91} = -C_{3q} (G_w \cos \delta_0 + B_x \sin \delta_0)$
$a_{61} = C_{V1} - C_{V3} G_w - C_{V4} B_x$	$a_{92} = C_{3q} (B_w \cos \delta_0 - G_x \sin \delta_0)$
$a_{62} = C_{V2} + C_{V3} B_w - C_{V4} B_x$	$a_{93} = -a_{91}$
$a_{63} = C_{V3} G_w + C_{V4} B_x$	$a_{94} = -a_{92}$
	$a_{9.10} = -C_{2qs}$
	$a_{10.1} = -C_{5q} (G_w \cos \delta_0 + B_x \sin \delta_0)$
	$a_{10.2} = C_{5q} (B_w \cos \delta_0 - G_x \sin \delta_0)$
	$a_{10.3} = -a_{10.1}$
	$a_{10.4} = -a_{10.2}$
	$a_{10.9} = -C_{4q}$

ตารางที่ 7.2 สัมประสิทธิ์ของตัวแปรในสมการ (7.83)

ซึ่งมีค่าไม่ขึ้นกับโอเปอร์เรเตอร์เชิงซ้อน

เนื่องจากตัวแปรอินครีเมนตอลทุกตัว ได้รับการกำหนดให้เป็นฟังก์ชันของไซน์เชิงซ้อน ดังนั้นจากสมการ (7.79) จึงได้สมการแสดงความสัมพันธ์ของเฟสเซอร์ของตัวแปรต่าง ๆ ดังสมการ (7.82)

$$\begin{aligned}
 & a_{10.1} e_{TR} + a_{10.2} e_{TI} + a_{10.3} \ddot{e}_R + a_{10.4} \ddot{e}_I + Z_{10.5} \omega + \\
 & a_{10.9} \lambda_{FQ} + Z_{10.10} \lambda_{SQ} = 0 \qquad (7.82)
 \end{aligned}$$

โดยที่ $Z_{10.5}$ และ $Z_{10.10}$ ในสมการ (7.82) มีค่าดังนี้

$$\begin{aligned}
 Z_{10.5} &= C_{5Q} I_{D0} \omega_B (\sigma + j\Omega) / (\sigma^2 + \Omega^2) \\
 Z_{10.10} &= C_{1Q} - \sigma T_{SQ0} + j\Omega T_{SQ0}
 \end{aligned}$$

เมื่อนำเอาสมการแสดงความสัมพันธ์ของเฟสเซอร์ของของตัวแปรอินครีเมนตอลทุก ๆ สมการ ซึ่งได้แสดงวิธีการหามาตั้งแต่ต้น มารวมกัน ผลที่ได้คือระบบสมการของตัวแปรจำนวน 10 ตัวซึ่งมีจำนวนแถว 8 แถว ระบบสมการดังกล่าวมีลักษณะดังสมการ (7.83)

		1		Z_{35}		a_{37}	a_{38}	a_{39}	a_{310}	e_{TR}	
			1	Z_{45}		a_{47}	a_{48}	a_{49}	a_{410}	e_{TI}	
a_{51}	a_{52}	a_{53}	a_{54}	Z_{55}						$\ddot{e}_R$	T_x
a_{61}	a_{62}	a_{63}	a_{64}	Z_{65}	Z_{66}					$\ddot{e}_I$	
a_{71}	a_{72}	a_{73}	a_{74}	Z_{75}	Z_{66}	Z_{77}	a_{78}			ω	$=$
a_{81}	a_{82}	a_{83}	a_{84}	Z_{85}		a_{87}	Z_{88}			V_E	(7.83)
a_{91}	a_{92}	a_{93}	a_{94}	Z_{95}				Z_{99}	a_{910}	λ_{FD}	
a_{101}	a_{102}	a_{103}	a_{104}	Z_{105}				a_{109}	Z_{1010}	λ_{SD}	
										λ_{FQ}	
										λ_{SQ}	

สัมประสิทธิ์ของตัวแปรต่าง ๆ ในระบบสมการ (7.83) ซึ่งมีค่าไม่ขึ้นกับโอเปอร์เรเตอร์เชิงซ้อน $-\sigma + j\omega$ มีค่าดังที่ได้รวบรวมไว้ในตารางที่ 7.2 ส่วนสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งมีค่าขึ้นกับโอเปอร์เรเตอร์เชิงซ้อนมีค่าดังที่ได้รวบรวมไว้ในตารางที่ 7.3

ถ้ารู้ค่าโอเปอร์เรเตอร์เชิงซ้อน $-\sigma + j\omega$ และทำการแทนค่าโอเปอร์เรเตอร์ดังกล่าวในสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต่าง ๆ ในระบบสมการ (7.83) ผลที่ได้คือระบบสมการเชิงเส้นซึ่งสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต่าง ๆ มีค่าเป็นตัวเลข ระบบสมการดังกล่าวสามารถใช้หาความสัมพันธ์ของแรงดันภายในกับแรงดันที่ขั้วของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าได้ โดยการขจัดตัวแปรอื่น ๆ ออกจากระบบสมการทีละตัว การขจัดตัวแปรอื่น ๆ ที่ไม่ต้องการ เริ่มจากแกลวงล่างสุด โดยในครั้งแรก ตัวแปรที่ได้รับการขจัดออกไปคือ λ_{SQ} ระบบสมการที่เหลือเป็นระบบสมการของตัวแปร 9 ตัวซึ่งมีจำนวนแกลวง 7 แกลวง เมื่อทำการขจัดตัวแปร λ_{SQ} λ_{FQ} λ_{SD} λ_{FD} และ V_E ออกจากทีละตัวแล้ว ระบบสมการที่เหลือเป็นระบบสมการของตัวแปร 5 ซึ่งจำนวนแกลวง 3 แกลวง ดังสมการ (7.84)

Z'_{31}	Z'_{32}	Z'_{33}	Z'_{34}	Z'_{35}	e_{TR}
Z'_{41}	Z'_{42}	Z'_{43}	Z'_{44}	Z'_{45}	e_{TI}
a_{51}	a_{52}	a_{53}	a_{54}	Z_{55}	$\ddot{e}_R$
					$\ddot{e}_I$
					ω

=

T_x

(7.84) ✓

เนื่องจากแรงบิดจากภายนอก T_x ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าทุก ๆ เครื่องมีค่าเป็นศูนย์ยกเว้นที่เครื่องกำเนิดไฟฟ้าซึ่งได้รับการกำหนดให้เป็นเครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่ถูกระงับ ดังนั้นจากแกลวงที่ 3 ของสมการ (7.84) ความเร็วเชิงมุม ω ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า หาได้จากสมการ (7.85)

$$\begin{aligned}
Z_{35} &= A_R \omega_B (\sigma + j\Omega) / (\sigma^2 + \Omega^2) \\
Z_{45} &= A_I \omega_B (\sigma + j\Omega) / (\sigma^2 + \Omega^2) \\
Z_{55} &= (D + R_{GOV} - 2H\sigma) + j(X_{GOV} + 2H\Omega) \\
Z_{65} &= -(1 - \sigma T_R + j\Omega T_R) (R_{PSS} + jX_{PSS}) \\
Z_{66} &= 1 - \sigma T_R + j\Omega T_R \\
Z_{75} &= -C_{3D} I_{q0} \omega_B (\sigma + j\Omega) / (\sigma^2 + \Omega^2) \\
Z_{76} &= -R_{EXC} - jX_{EXC} \\
Z_{77} &= C_{1DS} - \sigma T_{FDO} + j\Omega T_{FDO} \\
Z_{85} &= -C_{5D} I_{q0} \omega_B (\sigma + j\Omega) / (\sigma^2 + \Omega^2) \\
Z_{88} &= C_{1D} - \sigma T_{SDO} + j\Omega T_{SDO} \\
Z_{95} &= C_{3q} I_{D0} \omega_B (\sigma + j\Omega) / (\sigma^2 + \Omega^2) \\
Z_{99} &= C_{1qS} - \sigma T_{Fq0} + j\Omega T_{Fq0} \\
Z_{10,5} &= C_{5q} I_{D0} \omega_B (\sigma + j\Omega) / (\sigma^2 + \Omega^2) \\
Z_{10,10} &= C_{1q} - \sigma T_{Sq0} + j\Omega T_{Sq0}
\end{aligned}$$

ตารางที่ 7.3 สัมประสิทธิ์ของตัวแปรในสมการ (7.83)
ซึ่งมีค่าขึ้นกับโอเปอเรเตอร์เชิงซ้อน

$$\omega = -[a_{51}/Z_{55}]e_{TR} - [a_{52}/Z_{55}]e_{TI} - [a_{53}/Z_{55}]e''_R - [a_{54}/Z_{55}]e''_I \quad (7.85)$$

สมการ (7.85) นี้สามารถให้หาความเร็วเชิงมุมของ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าแต่ละเครื่องซึ่งไม่ใช่เครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่ถูกบังคับ ภายหลังจากที่รู้ค่าของแรงดันที่ขั้วและแรงดันภายในของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าแล้ว

ในกรณีของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่ไม่ถูกบังคับด้วยแรงบิดจากภายนอก กล่าวคือ $T_x = 0$ เมื่อทำการขจัด ω ออกไปจากสมการ (7.84) ผลที่ได้คือระบบสมการแสดงความสัมพันธ์ของเฟสเซอร์ของตัวแปรอินทรีย์แมนตอล ของแรงดันภายในและแรงดันที่ขั้ว ดังสมการ (7.86)

$$\begin{array}{|c|c|c|c|} \hline z_{31} & z_{32} & z_{33} & z_{34} \\ \hline z_{41} & z_{42} & z_{43} & z_{44} \\ \hline \end{array}
 \begin{array}{|c|} \hline e_{TR} \\ \hline e_{TI} \\ \hline e''_R \\ \hline e''_I \\ \hline \end{array}
 =
 \begin{array}{|c|} \hline 0 \\ \hline 0 \\ \hline \end{array}
 \quad (7.86)$$

สำหรับเครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่ถูกบังคับ สมการในแถวที่ 3 ของสมการ (7.84) มีลักษณะดังสมการ (7.87)

$$T_x = a_{51}e_{TR} + a_{52}e_{TI} + a_{53}e''_R + a_{54}e''_I + Z_{55}\omega \quad (7.87)$$

ในการค้นหาค่าไอเก้น ความเร็วเชิงมุมของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่ถูกบังคับ ω_D ได้รับการกำหนดมาให้ ดังนั้นสมการ (7.87) สามารถใช้เป็นสมการสำหรับตรวจสอบค่าแรงบิดจากภายนอก T_x ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่ถูกบังคับได้ สำหรับเครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่ถูกบังคับนี้ สมการ 2 แถวแรกของระบบสมการ (7.84) สามารถจัดรูปเสียใหม่ได้ดังสมการ (7.88)

$$\begin{array}{|c|c|c|c|} \hline z'_{31} & z'_{32} & z'_{33} & z'_{34} \\ \hline z'_{41} & z'_{42} & z'_{43} & z'_{44} \\ \hline \end{array}
 \begin{array}{|c|} \hline e_{TR} \\ \hline e_{TI} \\ \hline e''_R \\ \hline e''_I \\ \hline \end{array}
 =
 \begin{array}{|c|} \hline -\omega_D z'_{35} \\ \hline -\omega_D z'_{45} \\ \hline \end{array}
 \quad (7.88)$$

เมื่อนำเอาสมการ (7.86) ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าแต่ละเครื่อง และสมการ (7.88) ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่ถูกบังคับ มาจัดเป็นระบบสมการเดียวกัน ผลที่ได้คือ ได้ระบบสมการแสดง

ความสัมพันธ์ของแรงดันภายในและแรงดันที่ขั้วของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าทุก ๆ เครื่องซึ่งมีจำนวนตัวแปร $4M$ ตัวแปรและจำนวนแอมแปร์ทั้งหมด $2M$ แอมป์ โดยที่ M คือจำนวนเครื่องกำเนิดไฟฟ้าในระบบไฟฟ้ากำลัง ระบบสมการดังกล่าว มีลักษณะดังสมการ (7.89)

$$[C][e_T] + [D][e''] = [I_X] \quad (7.89) \quad \checkmark$$

โดยที่สมาชิกของเมตริกซ์ $[C]$ และ $[D]$ ในสมการ (7.89) ซึ่งไม่เป็นศูนย์ มีค่าดังที่ได้แสดงไว้ในตารางที่ 7.4 และ 7.5 ตามลำดับ สำหรับเวกเตอร์ $[I_X]$ เป็นเวกเตอร์ซึ่งมีค่าของสมาชิกเป็นศูนย์เกือบหมด ยกเว้นสมาชิกในแถวที่ $2k-1$ ซึ่งมีค่า $\omega_D Z'_{35(k)}$ และสมาชิกในแถวที่ $2k$ ซึ่งมีค่า $\omega_D Z'_{35(k)}$ (k คือหมายเลขของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่ถูบบังคับ)

สมาชิก	ค่าของสมาชิก	ขอบเขตของดัชนี
$C(2k-1, 2k-1)$ $C(2k-1, 2k)$ $C(2k, 2k-1)$ $C(2k, 2k)$	$Z'_{31(k)}$ $Z'_{32(k)}$ $Z'_{41(k)}$ $Z'_{42(k)}$	k คือหมายเลขของ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่ ถูกบังคับ
$C(2i-1, 2i-1)$ $C(2i-1, 2i)$ $C(2i, 2i-1)$ $C(2i, 2i)$	$Z'_{31(i)}$ $Z'_{32(i)}$ $Z'_{41(i)}$ $Z'_{42(i)}$	$(i = 1, 2, \dots, M)$ $i \neq k$

ตารางที่ 7.4 สมาชิกของเมตริกซ์ [C] ซึ่งไม่เป็นศูนย์

สมาชิก	ค่าของสมาชิก	ขอบเขตของดัชนี
$D(2k-1, 2k-1)$ $D(2k-1, 2k)$ $D(2k, 2k-1)$ $D(2k, 2k)$	$Z'_{33(k)}$ $Z'_{34(k)}$ $Z'_{43(k)}$ $Z'_{44(k)}$	k คือหมายเลขของ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่ ถูกบังคับ
$D(2i-1, 2i-1)$ $D(2i-1, 2i)$ $D(2i, 2i-1)$ $D(2i, 2i)$	$Z'_{33(i)}$ $Z'_{34(i)}$ $Z'_{43(i)}$ $Z'_{44(i)}$	$(i = 1, 2, \dots, M)$ $i \neq k$

ตารางที่ 7.5 สมาชิกของเมตริกซ์ [D] ซึ่งไม่เป็นศูนย์